

Handläggare
Krister Stralström, 08-508 29 758

Till
Kommunstyrelsen

Motion om eleffektbristen i Stockholm

Svar på remiss från Kommunstyrelsen KS 2019/732

Sammanfattning

Som kommun har staden liten rådighet över frågor som behandlar strategisk planering av elnät. Det statliga Svenska Kraftnät ansvarar för riksnätet som matar el till de regionala och lokala elnäten. Ellevio ansvarar för att distribuera el i region- och lokalnäten.

Koncernledningen anser att eleffektsituationen är en mycket viktig fråga för stadens utveckling. Huvudproblemet är att Svenska Kraftnäts leverans om 1525 MW från stamnätet till Stockholm inte räcker till för att leverera den efterfrågade effekten under kritiska timmar på året då behoven är som störst. Den senaste månaden har stora framsteg gjorts för att på kort tid säkra eleffekt inom staden genom en överenskommelse mellan lokala nätägaren Ellevio och Stockholm Exergi. Överenskommelsen innehåller en effektgaranti om 320 MW. Detta ger en total effektkapacitet på 1845 MW. Detta löser dock inte problemet på längre sikt, först om cirka 10 år beräknas kabelkapaciteten till Stockholm att vara förstärkt.

Koncernledningen instämmer med motionären om att det behövs en bättre samordning mellan kommuner, region, elproducentbolag samt eldistributionsbolag för att säkerställa ett fungerande elnät med tillräcklig kapacitet. Den nu uppkomna situationen är dock mer komplex än att det går att lösa med samordning inom regionen och dialog behöver ske även med statliga myndigheter.

Ärendet

Stockholms Stadshus AB har tagit del av Emilia Bjuggrens (S) motion om eleffektbristen i Stockholm. Motionären har uppmärksammat eleffektsituationen i Stockholm och föreslår att staden ska kartlägga nuläget och framtida behov samt att staden bjuder in kommuner, regionen och elnätbolag för att samordna en strategisk planering.

Motionären föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande:

- Att Stockholms stad kartlägger nuläget, framtida behov och nödvändiga åtgärder för el-infrastrukturen
- Att Stockholms stad skyndsamt tar fram en strategisk planering för elnätet

- Att Stockholms stad bjuder in andra kommuner, regionen och elnätsbolag för att samordna en strategisk planering av de nationella, regionala och lokala elnäten.

Kommunstyrelsen har remitterat *Motion om eleffektbristen i Stockholm* till bl. a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolagen Stockholm Parkering och Stockholms Hamn samt intressebolaget Stockholm Exergi. Stockholm Exergi har inget att invända mot förslaget och avstår från att svara. Nedan följer en redovisning av bolagens remissvar i huvudsak. Remissvaren i sin helhet återfinns i bilagorna.

Underremisser

Stockholms Hamnars remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 1):

Tillräcklig eleffekt är nödvändig för en fortsatt miljöanpassning av sjöfarten i Stockholms Hamnars hamnområden, när det framför allt gäller utbyggnad av elanslutningar av fartyg vid kaj, för att minska fartygens utsläpp till luft och buller. För att elansluta större fartyg vid kaj krävs stora eleffektuttag. Ett större kryssningsfartyg kan behöva lika mycket el som en hel stadsdel.

Stockholms Hamnar kan konstatera att tillgången på eleffekt är ett prioriterat område inom Stockholms stad. I finansborgarrådets förslag till budget för 2020 anges att Stockholms Hamnar ska:

- fortsatt stimulera och underlätta elanslutning av färjor och kryssningsfartyg i hamn
- skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen.

Stockholms Hamnar anser generellt att ökad elektrifiering är en del av lösningen för att uppnå ett fossilbränslefritt samhälle. Förutom arbetet med elanslutning av färjor och kryssningsfartyg, deltar Stockholms Hamnar bland annat i det innovativa arbetet med att skapa en elinfrastruktur på Nynäsvägen, mellan Stockholm Norvik Hamn och Jordbro.

Angående eleffekt/kapacitetsbrist har Stockholms Hamnar även noterat den långsiktiga överenskommelse som i oktober 2019 träffades mellan regeringen och elbranschen om finansiering av investeringar i nya elnät.

Stockholms Parkering remissvar har i huvudsak följande lydelse (bilaga 2):

Bolaget har inget att tillföra i sakfrågan. Däremot erfar bolaget att kapacitetsbehovet av el är olika fördelat under olika delar av dygnet, vilket för bolagets del exempelvis innebär att normalladdning av elbil oftast sker under dagtid. Bolaget anser att ett visst elbehov skulle kunna styras mot delar av dygnet då behovet är lägre.

Bolaget anser vidare att det skulle kunna finnas ett värde i att utreda hur ett differentierat kapacitetsbehov kan nyttjas optimalt i bolagets anläggningar och stadens verksamheter. Om staden får uppdrag i enlighet med motionen, kommer bolaget bistå staden med erforderligt underlag avseende bolagets eleffektbehov.

Koncernledningens synpunkter

Som kommun har staden liten rådighet över frågor som behandlar strategisk planering av elnät. Det statliga Svenska Kraftnät ansvarar för riksnätet som matar el till de regionala och lokala elnäten. Ellevio ansvarar för att distribuera el i region- och lokalnäten.

Stadens organisation har inte tillgång till nödvändiga data för att göra kartläggningar av nuläge och vilka åtgärder som behöver göras för el-infrastrukturen för hela Stockholm. Ansvarig för sådan planering är Ellevio som innehar nätkoncessionen för det lokala elnätet. Däremot bör staden fortsätta och intensifiera samarbetet med Ellevio för att säkerställa att prognoser speglar en trolig utveckling av det framtida elbehovet. Inom koncernen pågår även ett samarbete med Ellevio för att se över om effekttoppar vid behov kan minskas genom strategisk bortkoppling eller minskad effektförbrukning under kritiska timmar.

Koncernledningen anser att eleffektsituationen är en mycket viktig fråga för stadens utveckling. Huvudproblemet är att Svenska Kraftnäts leverans om 1525 MW från stamnätet till Stockholm inte räcker till för att leverera den efterfrågade effekten under kritiska timmar på året då behoven är som störst. Den senaste månaden har stora framsteg gjorts för att på kort tid säkra eleffekt inom staden genom en överenskommelse mellan lokala nätägaren Ellevio och Stockholm Exergi. Överenskommelsen innehåller en effektgaranti om 320 MW. Detta ger en total effektkapacitet på 1845 MW. Detta löser dock inte problemet på längre sikt, först om cirka 10 år beräknas kabelkapaciteten till Stockholm att vara förstärkt.

Koncernledningen instämmer med motionären om att det behövs en bättre samordning mellan kommuner, region, elproducentbolag samt eldistributionsbolag för att säkerställa ett fungerande elnät med tillräcklig kapacitet. Den nu uppkomna situationen är dock mer komplext än att det går att lösa med samordning inom regionen och dialog behöver ske även med statliga myndigheter.

Krister Schultz
Vice VD

Bilagor

1. Stockholms Hamns remissvar
2. Stockholm Parkerings remissvar

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Krister Schultz, vVD	2019-11-27